Důvodová zpráva k obecně závazné vyhlášce města Vrchlabí o zákazu používání pyrotechniky

Město Vrchlabí vydává tuto obecně závaznou vyhlášku na základě výslovného zákonného zmocnění podle § 35c zákona č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, ve znění pozdějších předpisů.

Od 1. prosince 2025 výše citovaný zákon nově výslovně umožňuje obcím stanovit zákaz odpalování pyrotechnických výrobků i na celém území obce. Nová právní úprava současně reaguje na dlouhodobé negativní dopady zábavní pyrotechniky na zdraví lidí, veřejný pořádek, ochranu zvířat i životní prostředí.

Město Vrchlabí se rozhodlo této nové zákonné možnosti využít a prostřednictvím předkládané vyhlášky stanovuje plošný a celoroční zákaz používání pyrotechniky na území města.

Proč je plošný zákaz používání pyrotechniky důležitý

Používání zábavní pyrotechniky je dlouhodobě považováno za činnost způsobilou narušit veřejný pořádek. Takový závěr opakovaně potvrdila i soudní praxe a Ministerstvo vnitra. Hluk, světelné efekty, znečištění veřejných prostranství i zvýšené riziko požárů nebo zranění mají přímý dopad na kvalitu života obyvatel města. Používání pyrotechniky má významný dopad na seniory, malé děti, osoby s poruchami autistického spektra, osoby citlivé na hluk, domácí zvířata i volně žijící živočichy.

Ohňostroje a pyrotechnika obecně přinášejí do života zvířat zmatek, úzkost a strach. Domácí i zemědělská zvířata v panice často utíkají a dochází k jejich zraněním. Negativní dopady se týkají také volně žijících živočichů a ptactva, jejichž úhyn v důsledku hluku a přemíry světla způsobené pyrotechnikou není žádnou výjimkou.

Město Vrchlabí zároveň respektuje svůj specifický vztah ke krajině a přírodě v podhůří Krkonošského národního parku, kde je ochrana klidu a životního prostředí dlouhodobou prioritou.

Každoročně dochází také ke zvýšenému počtu zranění, požárů a škod na majetku způsobených neodborným zacházením s pyrotechnikou.

Město Vrchlabí se dlouhodobě snaží podporovat ohleduplný přístup k veřejnému prostoru a kvalitě života obyvatel. Přijetím této vyhlášky zároveň navazuje na dřívější iniciativu „Vrchlabí nepráská“, která upozorňovala na negativní dopady zábavní pyrotechniky a podporovala dobrovolné omezení jejího používání.

Nová vyhláška představuje další krok k vytvoření klidnějšího a bezpečnějšího veřejného prostoru a reaguje na dlouhodobý společenský vývoj i změnu právní úpravy.

Na jakou pyrotechniku se zákaz vztahuje

Vyhláška zavádí celoroční zákaz používání zábavní pyrotechniky na celém území města Vrchlabí. Jedná se o pyrotechniku kategorií F2, F3 podle zákona o pyrotechnických výrobcích.

Zákaz se tak týká především zábavních pyrotechnických výrobků určených k vytváření hluku, světelných efektů nebo výbuchů, které představují malé až středně velké nebezpečí a jsou určeny výhradně pro venkovní použití. Typickými příklady zakázané pyrotechniky jsou:

- petardy,
- dělobuchy,
- římské svíce,
- „silvestrovské“ rakety,
- baterie výmetnic,
- kompaktní ohňostroje,
- kulové pumy a dalších obdobné výrobky.

Jaká pyrotechnika zůstává povolená

Vyhláška se naopak nevztahuje na pyrotechnické výrobky s minimálním rizikem nebezpečí a zanedbatelnou hlučností, které jsou běžně určeny pro použití venkovní použití stejně jako pro užití v interiéru.

Povolené tak nadále zůstávají výrobky kategorie F1 (dětská zábavní pyrotechnika), například:

- prskavky,
- dortové fontány,
- kapsle do dětských pistolí,
- práskací kuličky,
- bzučáci.

Cílem města není zakázat tradiční drobné slavnostní efekty, ale omezit používání hlučné a rušivé pyrotechniky, která má významný dopad na okolí.

Pro úplnost je třeba uvést, že pyrotechnické výrobky označené jako F4 a T2 nejsou a nemohou být vyhláškou regulovány (zákon je z úpravy prostřednictvím vyhlášky vylučuje). Jedná se o profesionální ohňostroje a pyrotechnické efekty pro film, divadlo a televizi. Manipulace s těmito výrobky nicméně podléhá přísným zákonným podmínkám a mohou ji vykonávat pouze osoby s příslušnou odbornou způsobilostí. Pro běžnou veřejnost nejsou tyto druhy pyrotechniky volně dostupné, a proto není jejich další regulace obecně závaznou vyhláškou potřebná.

Proč město přistupuje k plošnému zákazu

Současná právní úprava zákona o pyrotechnice již stanovuje tzv. minimální zákonný standard ochrany, který zakazuje odpalování pyrotechniky v ochranných pásmech kolem nemocnic, domovů pro seniory, zařízení sociálních služeb, útulků, zoologických zahrad nebo objektů určených k chovu zvířat. Tyto zákazy se vztahují zpravidla na vzdálenost 250 metrů od chráněných objektů.

Město Vrchlabí zároveň vnímá současný systém zákonných ochranných zón jako administrativně i prakticky velmi nepřehledný. Pro občany i návštěvníky města je často obtížné jednoznačně určit, na kterých místech již zákaz platí, jaké objekty podléhají zvláštní ochraně, které druhy pyrotechniky lze ještě použít a podle jakých pravidel se jednotlivé situace posuzují. Takto nastavená regulace je následně komplikovaná také z hlediska kontroly a vymahatelnosti.

Plošná a jednotná regulace na celém území města proto představuje jednodušší, srozumitelnější a předvídatelnější řešení pro veřejnost i kontrolní orgány.

Kontrola a vymáhání zákazu

Porušení obecně závazné vyhlášky bude možné řešit jako přestupek podle zákona o pyrotechnice a zákona o některých přestupcích.

Fyzickým osobám může být za porušení zákazu uložena pokuta až do výše 100 000 Kč. V případě právnických nebo podnikajících fyzických osob může pokuta dosáhnout až 1 000 000 Kč. Dodržování vyhlášky bude kontrolovat zejména Městská policie Vrchlabí, případně Policie České republiky.

Věříme, že naprostá většina občanů chápe důvody, které město k přijetí této vyhlášky vedou, a sdílí zájem na klidném, bezpečném a ohleduplném prostředí pro život. Město proto předpokládá, že represivní řešení budou využívána pouze výjimečně a že dodržování pravidel bude založeno především na vzájemném respektu a odpovědném přístupu.

Město je přesvědčeno, že ochrana zdraví lidí, klidu ve městě, bezpečnosti, zvířat a životního prostředí představuje hodnoty, které jsou důležitější než krátkodobá zábava spojená s používáním hlučné pyrotechniky.

Závěr

Předložená vyhláška představuje krok ke klidnějšímu, bezpečnějšímu a ohleduplnějšímu městu. Jejím cílem není omezovat oslavy či tradice, ale nastavit jasná pravidla, která budou chránit kvalitu života obyvatel města Vrchlabí i jeho návštěvníků.